
VLADA FEDERACIJE BIH

g.Nermin Nikšić
Premijer

Predmet:Obrazloženje zahtjeva za učešće socijalnih partnera u upravljačkim strukturama sistema socijalne sigurnosti

Konvencija 102. Međunarodne organizacije rada, o najnižim standardima socijalne sigurnosti u članu 72., predviđa učešće predstavnika poslodavaca i sindikata u vanbudžetskim organima koji imaju stvarnu moć odlučivanja, te ostavlja prostor nacionalnom zakonodavstvu za regulaciju ovog pitanja.

Sve države regiona su ovo pitanje regulisale Zakonima, te većodinama delegiraju svoje predstavnike poslodavaca i sindikata u Zavode za zdravstveno osiguranje, Zavode za penzijsko i invalidsko osiguranje, Zavode za zapošljavanje i druge vanbudžetske fondove. Upravni odbor Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih Srbije od ukupno 15 članova, broji 10 članova koje delegiraju poslodavci i sindikat, dok Nadzorni odbor iste institucije također predviđa učešće predstavnika poslodavaca i sindikata, u nešto manjem broju. Slično je regulisano i u ostalim državama poput Crne Gore, Hrvatske, Makedonije itd.

Osim država regiona ista situacija je i sa drugim državama u Evropi. Naprimjer u Estoniji, Nadzorni odbor Fonda za osiguranje od nezaposlenosti, sastoji se od 2 člana koje imenuje Vlada, dok preostala 4 člana se biraju ispred predstavnika poslodavaca i sindikata. Nadzorni odbor Fonda za zdravstveno osiguranje, također u Estoniji od ukupno 15 članova broji 5 članova ispred Udruženja poslodavaca.

Nadzorni odbor Institucije za socijalno osiguranje u Poljskoj sastoji se od 10 članova, od kojih predviđa 6 članova za predstavnike poslodavaca i sindikata. Agencija za socijalno osiguranje u Slovačkoj u Nadzornom odboru predviđa 10 članova iz reprezentativnih udruženja sindikata i poslodavaca od ukupno 15 članova.

Također i Unija poslodavaca Republike Srpske delegira predstavnike u već navedene fondove, što znači da isto pitanje nije regulisano samo u Federaciji BiH.

Prema navedenim podacima o broju predstavnika poslodavaca i sindikata vidimo da su sve države odlučile postupiti prema Konvenciji 102. o najnižim standardima socijalne sigurnosti te ispoštovati njene odredbe, obzirom da u svim državama predstavnici poslodavaca i sindikata su članovi organa vanbudžetskih institucija koje donose odluke i imaju stvarnu moć odlučivanja.

Važno je istaći i da je jedan od zaključaka Odbora za socijalnu sigurnost na 89. sjednici Međunarodne konferencije rada koja je održana u junu 2001. godine bio da se socijalnim partnerima treba dodijeliti važna uloga.

Ovo je još jedan razlog za insistiranje na važnijoj ulozi socijalnih partnera, te pozicijama u organima koji donose odluke, a ne samo savjetodavnim tijelima istih institucija, kako je to kod nas predviđeno.

Povjerenje javnosti u sistem socijalne sigurnosti je ključni faktor za njegov uspjeh. Da bi postojalo povjerenje mora postojati dobro upravljanje a takvo je moguće samo uzravnjenu zastupljenost predstavnika sindikata i poslodavaca u vanbudžetskim organima koji imaju stvarnu moć upravljanja i odlučivanja.

Važno je istaći da je i Zakon o zdravstvenom osiguranju, objavljen u Službenim novinama FBiH broj: 30/97, predviđao 2 člana poslodavaca u Upravnom odboru Fonda za zdravstveno osiguranje i reosiguranje, sve do izmjena Zakona o zdravstvenom osiguranju iz 2002. godine.

Prema tome, nema prepreke da predstavnici poslodavaca opet budu predviđeni kao članovi Upravnog odbora iste institucije.

Na osnovu prethodno navedenog, mišljenja smo da je krajnje vrijeme da se pitanje delegiranja predstavnika poslodavaca i sindikata u organe vanbudžetskih institucija zakonski reguliše i u Federaciji BiH, kako ne bismo bili jedini u okruženju, a i šire, koji takvo jedno važno pitanje nismo još uvijek regulisali.

Usvajanjem predloženih izmjena naše zakonodavstvo bi se usaglasilo sa odredbama Konvencije ILO broj:102. koju je naša država ratifikovala, i koja je time postala sastavni dio našeg pravnog sistema i to na način da ima jaču pravnu snagu od domicilnog zakonodavstva.

Na kraju ističemo da ukoliko se ovo pitanje u skorijoj budućnosti ne reguliše u Federaciji BiH, bićemo primorani o tome izvijestiti Međunarodnu organizaciju rada na Generalnoj Skupštini u Ženevi. Takav korak značiti će korak unazad za Federaciju BiH ali i državu BiH jer nepoštivanje odredbi Konvencije 102. o najnižim standardima socijalne sigurnosti čiji smo potpisnik, može dovesti nažalost i do određenih sankcija.

ID Br: 4200019920007 P.B. 01079859

Poslovna banka: RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo , br.rn: 1610000033140061

Registracija: Federalno ministarstvo pravde Sarajevo

Rješenje broj: 04-06-1-457/02 od 14.02.2002. god